

בתי המשפט

1

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

בעניין: שגיא קופר
ע"י ב"כ עו"ד מ' מימרן

התובע

נגד

1. תבירו בע"מ

2. רשף רובינשטיין
ע"י ב"כ עו"ד א' ארבל

3. ניר נבות
4. אורית נבות

הנתבעים

פסק דין

מבוא

1. התובע הוא עיתונאי. לפי הנטען בכתב התביעה היה התובע אחד ממארגני פסטיבל הבירה שהתקיים בעין חוד ביום 7.10.06, נכח באירוע וצילם מספר תמונות סטילס. התמונות שצולמו על ידי התובע הועלו לאחר מכן באתר האינטרנט 'בקבוק' (www.bakbuk.co.il) במסגרת כתבה אודות האירוע.
2. הנתבעת מס' 1, המנוהלת על ידי הנתבעים מס' 3-4, מחזיקה אתר אינטרנט אחר, המרכז לבירה ביתית (www.homebrewing.co.il). את האתר מפעיל הנתבע מס' 2 (להלן: "הנתבע").
3. התובע טוען כי הנתבעים פרסמו באתר האינטרנט המופעל על ידם כתבה אודות פסטיבל הבירה ובמסגרת הכתבה פרסמו ארבע תמונות מתוך התמונות שצולמו על ידו והועתקו מתוך אתר בקבוק. תמונות אלה פורסמו ללא הסכמת התובע וללא

בתי המשפט

2

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

שצוין 'קרדיט' לתובע כמי שצילם את התמונות. לטענת התובע הופרה זכות היוצרים שלו וכן הופרה זכותו המוסרית והוא מבקש שייפסק לו פיצוי עבור ארבע הפרות בהתאם לפיצוי הסטטוטורי הקבוע בסעיף 3א' לפקודות זכות יוצרים (להלן: "הפקודה") וכן פיצוי עבור הפרת הזכות המוסרית. סכום התביעה הועמד על סך של 105,000 ₪ (20,000 ₪ עבור כל אחת מהתמונות ופיצוי בסכום של 25,000 ₪ עבור הפרת הזכות המוסרית).

4. ביום 13.3.07 הגיע התובע להסדר עם הנתבעים מס' 1, 3 ו-4 לפיו מבלי להודות בחבותם או באחריות כל שהיא ומבלי שהדבר יהווה הסכמה לאמור בכתב התביעה שילמה הנתבעת מס' 1 לתובע סכום של 7,500 ₪. להסכמת הצדדים ניתן תוקף של פסק דין חלקי.

5. נוכח הסכמה זו נותר להכריע בתביעה כלפי הנתבע. הנתבע אינו חולק כי הוא מפעיל אתר האינטרנט של המרכז לבירה ביתית (סעיף 1 לכתב ההגנה). הנתבע אף אינו חולק ועל כך שאכן התמונות צולמו על ידי התובע והועתקו מתוך אתר בקבוק לאתר המרכז לבירה ביתית. את כתב ההגנה הוא פותח במילים 'על חטא שחטאנו לפניך – שלא ביודעין...' ומבהיר כי הציע לתובע לשלם לו את הפיצוי הסטטוטורי עבור הפרה אחת אך התובע סירב לכך. עוד הוא טוען כי האירוע שבו צולמו התמונות תוכן והתקיים בשיתוף פעולה מלא בין התובע לבין הנתבע ולכן סבר שהתמונות הן קניין משותף. בסיכומיו מעלה הנתבע טענות נוספות.

6. בישיבת קדם משפט שהתקיימה ביום 16.9.07 הסכימו הצדדים על כך שלא יישמעו ראיות והצדדים יגישו את סיכומי טענותיהם בכתב על בסיס כתבי הטענות והצירופים.

זכות יוצרים בתמונות

7. כאמור, אין חולק על כך שארבע תמונות שצילם התובע והועלו על ידו לאתר בקבוק הועתקו והועלו לאתר המרכז לבירה ביתית.

בתי המשפט

3

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

8. עיון בתמונות בהן מדובר מעלה כי מדובר בארבע תמונות המתעדות את פסטיבל הבירה ובהן מצולמים אנשים שונים המשתתפים בפסטיבל, עומדים ליד הדוכנים ומשתתפים בו.

9. מתוך כתבי הטענות עולה כי אין למעשה מחלוקת גם על כך שהתמונות שצילם התובע נהנות מהגנה ומוקנית לו זכות יוצרים עליהן. בעניין זה מקובלות עלי טענות התובע כי הצילומים עומדים בדרישת המקוריות כמפורט בסיכומיו ובהפניות המופיעות שם.

10. כפי שנקבע, היצירה הזכאית להגנה היא יצירה שהיא:

"הגשמה בכל דרך שהיא של פרי מאמץ, כשרון והשקעה של מחבר, שיקנו לה אופי שונה משל מרכיביה. הכוונה לתוצר המוגמר של העבודה (WORK), שמתבטא בדרך מוחשית כלשהי... השאלה שנשאלת היא מה מידת המאמץ, הכשרון וההשקעה הדרושים, כדי שעבודה תהיה יצירה מוגנת."
(ד"ר שרה פרזנטי, דיני זכויות יוצרים, כרך א', תל אביב, 2000, עמ' 243; (להלן: "פרזנטי"))

11. בהקשר לצילומים מסבירה ד"ר פרזנטי כי 'ביצירה זו יכול היוצר להפגין את כישרונו בבחינת נשוא הצילום, זווית הצילום, הצבעים, אור וצל ובחירת העיתוי המושלם להנצחת נשוא הצילום. יצירה זו היא יצירה אומנותית שראויה להגנה גם אם נשוא הצילום הוא בנאלי כמו נוף, בעלי חיים או אנשים. הייחוד והמקוריות בבחירת האלמנטים שהוזכרו לעיל, העמדתם בצורה מיוחדת או צירופים מיוחדים הופכת את היצירה לאומנות' (פרזנטי, עמ' 377; ר' גם ע"א 136/71 מ"י נ' אחימן, פ"ד כו (1) 259 (1972); המ' (ת"א) 4648/87, ת"א (ת"א) 1128/87 ק.ס. בע"מ נגד אופק מוצרי נייר ירושלים בע"מ, פס"מ, תשמ"ח א' 455, 457 (1998)).

12. לפיכך, כאמור, מקובלת עלי עמדתו של התובע כי לצורך השגת התוצאה היה עליו לצלם מספר תמונות, לבחור את הטובות מביניהן, לבצע פעולות של חיתוך, עיבוד

בתי המשפט

4

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

ועריכה (השווה ת.א. (י"ם) 8107/01 זום 77 בע"מ נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ
(2002)).

האם מדובר בהפרה אחת או בארבע הפרות

13. התובע טוען כי כל אחת מארבע התמונות אשר צולמה על ידו היא יצירה בפני עצמה. הוא למד זאת מכך שמדובר בתמונות שונות, לכל תמונה הוצמד קישור עצמאי המאפשר, כאשר לוחצים על אותו קישור, את הצגת התמונה לבדה באופן מוגדל. לפיכך, סבור התובע כי העתקת כל תמונה ותמונה בנפרד מהווה הפרה בפני עצמה.

14. התובע נסמך על פסק דינו של בית המשפט העליון בע"א 3616/92 דקל שירותי מחשב להנדסה בע"מ נ' חשב היחידה בין קיבוצית, פ"ד נא (5) 337 (1997) (להלן: "דקל") שם נקבע כי כל אחת מהחברות שהועתקו הוא יצירה בפני עצמה.

15. הנתבע סבור כי יש לראות את ארבע התמונות כהפרה אחת וזאת על פי מבחן הזכות המופרת ולא על ידי מספר האקטים המפרים. בעניין זה מפנה הנתבע לע"א 592/88 שמשון שגיא נ' עזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו (2) 254 (1992) (להלן: "ניניו") הנ"ל וכן לת.א. (י"ם) 6182/04 לייבדיאנאס נ' קומפיוווב (2005) (להלן: "לייבדאנס").

16. גם במחלוקת זו מצאתי כי יש לקבל את עמדת התובע. עיון בעמדת הנשיא שמגר בפרשת ניניו מצביע על כך כי הדברים עליהם נסמך הנתבע מתייחסים למספר אקטים של הפרה של זכות יוצרים אחת ולא למספר הפרות:

"הפרה", אשר בה דן הסעיף ואשר בגינה ניתן לבקש פיצוי סטטוטורי, מוסבת, בדרך כלל, על זכות יוצרים אחת שהופרה על-ידי הנתבע, ואין זה משנה, מהו מספרם של האקטים המפרים ששימשו בהפרתה של אותה הזכות. את הביטוי "כל הפרה" יש לפרש כמתייחס לכל סוג הפרה; הווי אומר, אפשר להטיל את הפיצוי הסטטוטורי מספר פעמים,

בתי המשפט

5

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

רק מקום בו הנתבע או הנתבעים הפרו מספר זכויות יוצרים אשר בגין הפרתן הם נתבעים." (נינו, 273)

17. כך גם לא ניתן לקבל את עמדת הנתבע כנובעת מתוך פסק דינה של כב' השופטת מ' מזרחי בעניין לייבדיאנאס. באותו עניין דנה כב' השופטת מזרחי במקרה שבו העתיקה הנתבעת דפים מאתר האינטרנט של התובעת. בית המשפט קבע כי:

"בהעדר הוכחה כאמור, אני מתקשה לקבוע כי כל דף אינטרנט אשר הועתק מאתרה של התובעת (כאמור, מדובר בארבעה דפים), עומד בפני עצמו. בהקשר זה אוסיף כי על פי תצהיר התובעת ועל פי תוכן הדפים שהוצגו, אתרה של התובעת משמש עבורה כלי פרסומי ושיווקי, בהיותו אתר המתאר בכללותו את פעילותה ובו היא מציעה גם את שירותיה. כבר נאמר לעיל כי, בחלק מהדפים הרלבנטיים מתארת התובעת את פעילותה ובחלק אחר מציעה התובעת מסלולי התקשרות שונים וחווה התקשרות. באופן כזה, צירוף דפי האינטרנט השונים, נותן תמונה שלמה אחת. בנסיבות אלו, דומה כי גם מבחן הערך הכלכלי העצמאי (ראו ענין דקל הנ"ל, סעיף 15 לפסה"ד), מוביל בענין דגן לאותה מסקנה, ומכל מקום, לא נטען אחרת. כל שנטען לענין עצמאות היצירות הוא שיש אליהן **כניסה** נפרדת. אין די בכך. התובעת לא הוכיחה כי כל אחד מדפי האינטרנט בהם מדובר הוא בעל חשיבות כלכלית נפרדת ומהווה דף הנצרך על ידי משתמשי האתר בנפרד. כמו כן, לא הוכחה מידת ההשקעה הנפרדת בכל דף. לכן, אין בידי להגיע למסקנה כי מדובר ביצירות נפרדות. לאור האמור, העתקת דפי האינטרנט היא בגדר הפרה של זכות יוצרים אחת."

18. דברים אלה אינם מתאימים למקרה שבפנינו שכן בענייננו אין מדובר בעמודים שונים באותו אתר אינטרנט, אשר כולם מרכיבים את האתר ובית המשפט ראה בהם כמכלול שלם אלא בארבע תמונות שונות ונפרדות, שצולמו בנפרד גם אם הן מתארות את אותו אירוע וגם אם הן ממוקמות על אותו דף אינטרנט.

19. מבחינה זו אני סבור כי ניתן לייחס לכל אחת מהתמונות השקעה נפרדת וחשיבות כלכלית נפרדת ואין לראותן כיצירה אחת.

בתי המשפט

6

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

20. במסקנה זו תומך המבחן שהוצגו בפסק דינה של כב' השופטת שטרסברג כהן בעניין דקל, מבחן הערך הכלכלי העצמאי. אף שהתמונות מתארות את אותו אירוע עדיין מדובר בתמונות נפרדות, שצולמו בנפרד, נערכו ונבחרו מתוך קבוצה גדולה יותר של תמונות ועל כן יש לראות בכך יצירות נפרדות.

21. לסיכום, הנתבע הפר ארבע הפרות של זכות היוצרים של התובע.

הפיצוי הסטטורי

22. סעיף 3 א' לפקודה קובע כי:

"לא הוכח הנזק שנגרם בהפרת זכות יוצרים, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לו לכל הפרה פיצויים בשיעור שלא יפחת מ-10,000 ש"ח ולא יעלה על 20,000 ש"ח;..."

23. התובע טוען כי יש לפסוק לו את מלוא הפיצוי עבור ארבע ההפרות.

24. הנתבע מפרט בסיכומיו את הנסיבות המיוחדות של המקרה ומפרט כי האירוע עצמו אורגן במשותף על ידו ואל ידי התובע ללא שהוסכמה חלוקת הכנסות וזכויות באירוע ולכן הבין כי התמונות אינן שייכות בלעדית לתובע אלא קניין משותף. עוד הוא מציין כי הזכיר את הכתבה שפורסמה באתר בקבוק וכי באחת התמונות מצולם הנתבע והדוכן שהפעיל.

25. עוד טוען הנתבע כי יש להביא בחשבון כי לתובע לא נגרם כל נזק, ההפרה היא קטנה יחסית וערכה הכלכלי של היצירה נמוך באופן קיצוני מהפיצוי הסטטורי. הוא מוסיף כי התמונות פונות לקהל מצומצם שמתעניין בבירה ביתית והוא לא הפיק כל רווח ממעשה ההפרה. לטענתו של הנתבע לו היה פונה אל התובע היה האחרון מסכים לשימוש בתמונה ללא תשלום. בנוסף התמונה הוסרה מייד לאחר שהתובע פנה אל הנתבע.

בתי המשפט

7

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

26. התובע לא הוכיח כי נגרם לו נזק בשל פרסום התמונות באתר המרכז לבירה ביתית אך אין הדבר שולל את זכאותו לפיצוי הסטוטורי.

27. הנשיא שמגר מזכיר בפסק הדין בעניין ניניו את השיקולים שהביאו לקביעת סכום הפיצוי הסטוטורי:

"בבחירת סכום הפיצויים ללא הוכחת נזק שומה על בית המשפט לשים לנגד עיניו את שתי מגמות היסוד שבדיני זכויות יוצרים: האחת - פיצוי של בעל הזכות; השנייה הרתעתם של המפר ושל מפריס פוטנציאליים אחרים. מחד גיסא, מחייבת המגמה הראשונה שלא להיתלש לחלוטין מאומדן נזקו המשוער הממשי של התובע ולא להביא להתעשרותו שלא כדין. "

ר' גם דקל, עמוד 352-353; ע"א (חי') 4886/99 אקו"ם נ' מאי מסעדות בע"מ (לא פורסם); ת.א. (שלום עפולה) 1370/03 אקו"ם נ' פורמן (לא פורסם)).

28. בעת הערכת הפיצוי הסטוטורי נקבע בפסק הדין בעניין ניניו כי יש לשקול את 'עוצמתן, מספרן ומשכן של ההפרות; סוג היצירה; אשמו של המפר; אופיו וגודלו של העסק המפר'. עם זאת, עדיין ככל שלא הוכח נזק יש לפסוק את הפיצוי המינימאלי וזאת בשל שיקולי ההרתעה שהינה תכליתה המרכזית של קביעת הפיצוי הסטוטורי המינימאלי (השווה ע"א (ת"א) 3130/05 רוטר ישעיהו נ' בוצ'צ'ו שלומי (2007)).

29. לפיכך, מצאתי כי יש מקום לפסוק לתובע את הפיצוי הסטוטורי המינימלי עבור כל אחת מארבע ההפרות ואין מקום לחרוג ממנו. למסקנה זו הגעתי בשל השיקולים הבאים:

א. אף שמדובר בארבע הפרות, התמונות מתייחסות לאירוע אחד מיום אחד ופורסמו על עמוד אינטרנט אחד;

בתי המשפט

8

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

ב. **משך ההפרה** היה אמנם ממושך יחסית ונמשך עד שהתובע הפנה את תשומת לב הנתבע להפרה אך מרגע שהנתבע נתבקש להסיר את התמונות הוא עשה כן באופן מידי;

ג. אף שההפרה בוצעה באתר מכירות **מסחרי** של הנתבע שבמסגרתו נמסר הדיווח על פסטיבל הבירה, אין מדובר בהפרת זכות היוצרים לצורך מסחרי ישיר אלא בהעתקת תמונות המדווחות על אירוע שהנתבע היה שותף לו ונוכח בו.

ד. הנזק הכלכלי שנגרם לתובע, אם נגרם, היה מזערי.

ה. מקובלת עלי טענת הנתבע כי ההפרה בוצעה בתום לב ומתוך מחשבה כי מותר לו להעתיק את התמונות.

ו. הנתבע הסכים לשלם לתובע מייד את סכום הפיצוי הסטוטורי עבור הפרה אחת.

הפרת הזכות המוסרית והפיצוי בגינה

30. התובע טוען כי גם זכותו המוסרית הופרה שכן הנתבע לא ציין כי התמונות צולמו על ידי התובע ומהיכן נלקחו.

31. הנתבע טוען כי שמו של התובע כלל לא נזכר עם התמונות באתר בקבוק ולכן אין מקום לטענה כי הופרה הזכות המוסרית. בכל מקרה הנתבע ציין קישור לאתר בקבוק במסגרת הכתבה.

32. התובע משיב לטענה זו כי אין בכך הגנה שכן היה על הנתבע לברר מי הוא הצלם ולבקש את אישורו לפרסום.

בתי המשפט

9

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

33. סעיף 4א' לפקודת זכות יוצרים קובע כי:

- (1) "מחבר זכאי ששמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה המקובלים.
- (2) מחבר זכאי שלא ייעשה ביצירתו כל סילוף, פגימה או שינוי אחר, או כל פעולה שיש בה משום הפחתת ערך ביחס לאותה יצירה, העלולה לפגוע בכבודו או בשמו של מחברה.
- (3) פגיעה בזכות לפי סעיף זה היא עוולה אזרחית, והוראות פקודת הנזיקין [נוסח חדש], יחולו עליה.
- (4) זכותו של מחבר לפי סעיף זה לא תהיה תלויה בזכותו החמרית באותה יצירה, והיא תעמוד לו אף לאחר שזכות זו, כולה או מקצתה, הועברה לאחר.
- (5) בתביעה לפי סעיף זה זכאי המחבר לפיצויים בסכום שיקבע בית המשפט לפי נסיבות המקרה, אף אם לא הוכיח נזק ממון; הוראה זו לא תגרע מסמכות אחרת של בית המשפט לפי פרק ה' לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]."

34. איני סבור כי עומדת לנתבע הגנה מפני הפגיעה בזכותו המוסרית של התובע וכי די בכך שבאתר בקבוק לא פורסם שמו של התובע כדי לאפשר העתקת התמונות מבלי להזכיר את התובע כמי שצילם אותן. על הנתבע היה לברר מי הצלם ולציין את שמו. הנתבע אף לא טרח לציין את הקרדיט לצילום התמונות לאתר בקבוק, ממנו נטל אותן ואין די בכך שבמסגרת הדיווח על האירוע הזכיר כי האירוע נערך בהשתתפות אדם אחר, שהוא עורך מדור הבירה באתר בקבוק.

35. עם זאת, בהביאי בחשבון את טיב ההפרה ואת מהותה, את משך הזמן הקצר שנמשכה ואת הפיצוי שנפסק לתובע בשל הפרת זכות היוצרים שלו אני מעמיד את הפיצוי עבור הפגיעה בזכות המוסרית על סכום של 5,000 ₪.

בתי המשפט

10

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

הסדר הפשרה עם הנתבעים 1, 3 ו- 4

36. התובע סבור כי אין בהסדר אליו הגיע עם הנתבעים האחרים כדי להשפיע על פסק הדין שכן הוא רשאי לתבוע את כל הנתבעים, יחד ולחוד, או רק חלק מהם. למען הזהירות הוא מוסיף כי בכל מקרה הנתבע הוא הנתבע העיקרי שכן לנתבעים האחרים אחריות עקיפה להפרה ואין להשוות בין הפרת הנתבעים 1, 3 ו- 4 אשר הפרו את זכות היוצרים של התובע בעקיפין בלבד ובלי שידעו על דבר ההפרה לבין הפרת הנתבע אשר לטענת התובע הפר ברגל גסה את זכות היוצרים לצורך קידום אתר מסחרי.

37. הנתבע תוקף את תום לבו של התובע בהסדר אליו הגיע עם אחרים והוא אף סבור כי מדובר ב'חצי מעשה בית דין'.

38. במחלוקת זו איני סבור כטענת התובע כי מדובר בפיצוי מצטבר. לטעמי מדובר בפיצוי עבור ארבע הפרות אשר הנתבע והנתבעים האחרים אחראיים להן. לפיכך, הנתבע והאחרים היו חבים כלפי התובע יחד ולחוד במלוא הסכום לו היה ההליך מתנהל וכאשר קיבל התובע מידי האחרים פיצוי יש לנכות את הסכום שנתקבל מתוך סכום הפיצוי הסטטוטורי הכולל.

סיכום

39. לאור האמור לעיל אני מוצא כי בוצעו ארבע הפרות של זכות יוצרים ולפיכך זכאי התובע לפיצוי בסכום של **40,000 ₪** עבור הפרות זכות היוצרים שלו וכן לפיצוי בסכום של **5,000 ₪** עבור הפרת הזכות המוסרית. משקיבל התובע מהנתבעים האחרים פיצוי בסכום של 7,500 ₪, ישלם לו הנתבע סכום של **37,500 ₪**.

40. אין בקביעה זו כדי להביע עמדה באשר לזכויות הנתבע כלפי הנתבעים האחרים, ככל שיבחר לנקוט כלפיהם בהליך נפרד.

בתי המשפט

11

א 015155/06
תאריך: 06/01/2008

בית משפט השלום ירושלים
בפני: כב' השופט א' דראל

41. בהתחשב באופן המקוצר שבו נוהל ההליך והפער בין הסכום שנתבע לסכום שנפסק ישלם הנתבע לתובע שכר טרחת עורך דין בסכום של 3,750 ₪ בתוספת מס ערך מוסף וכן ישיב לו את מחצית מסכום האגרה אותה שילם בעת הגשת התובענה.

ניתן היום כ"ח בטבת, תשס"ח (6 בינואר 2008) בהיעדר הצדדים.
המזכירות תעביר את פסק הדין לבאי כוח הצדדים.

א' דראל, שופט